

Istotne zagadnienia związane z zadaniem z prawa cywilnego (Kolowium II roku aplikacji adwokackiej 2018)

1. W przekonaniu autora zadania prawidłowe rozwiązanie polega na sporządzeniu apelacji od postanowienia Sądu Rejonowego dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie.
2. Kluczowe dla interesu klienta jest podniesienie w apelacji zarzutów naruszenia prawa materialnego, tj.
 - art. 961 KC przez jego błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że dla oceny czy przedmioty wymienione w testamencie wyczerpują prawie cały spadek miarodajny jest dzień otwarcia spadku, a nie data testowania (w tej kwestii wielokrotnie wypowiedział się SN i można mówić o ugruntowanej linii orzecznictwa, z której wynika, że należy brać pod uwagę przedmioty należące do spadkodawcy w dniu testowania, a mówiąc precyzyjniej – zaliczane przez spadkodawcę do jego majątku w dniu testowania – zob. zamiast innych postanowienie SN z 23.01.2008 V CSK 378/07);
 - art. 948 par. 2 w związku z art. 948 par. 1 i 959 KC przez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że możliwe jest ustalenie w drodze wykładni testamentu tożsamości spadkobiercy w przypadku braku danych w treści samego testamentu wskazujących jednoznacznie na osobę spadkobiercy (na niedopuszczalność takiego zabiegu interpretacyjnego wskazał SN w szczególności w postanowieniu 13.06.2001 II CKN 543/00)
W konsekwencji powyższych uchybień sąd naruszył art. 961 KC poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w sytuacji, kiedy:
 - a) przedmioty wymienione w testamencie spadkodawczyni nie wyczerpywały prawie całego spadku (w testamencie nie wymieniono nieruchomości gruntowej o wartości 100.000 zł., będącej na dzień testowania własnością spadkodawczyni; a nie jest to przedmiot ani o bezwzględnie, ani względnie – w porównaniu z przedmiotami wymienionymi - znikomej wartości, co pozwalałoby na jego pominięcie – zob. n.p. postanowienie SN z 23.02.2005 III CK 298/04);
 - b) rozrządzenie dotyczące środków pieniężnych (oprócz 40.000 dla uczestniczki Petry Burzy) nie może być uznane za uczynione na rzecz konkretnej osoby, w związku z czym również ten przedmiot należy uznać za nieobjęty rozrządzeniami testamentowymi.
3. Postawienie powyższych zarzutów należy uznać za wystarczające dla osiągnięcia celu, jakim jest ochrona interesu klienta – Wawrzyńca Rosomaka. W oparciu o powyższe zarzuty można postawić logiczny i przekonujący wniosek o zmianę zaskarżonego postanowienia i stwierdzenie nabycia spadku na mocy ustawy przez osoby wymienione we wniosku.
4. Jako dodatkowy walor pracy należy uznać:
 - wskazanie, że sąd nie dokonał otwarcia i ogłoszenia testamentu (naruszenie art. 949 par. 1 KPC) i wniosek o otwarcie i ogłoszenie przez sąd drugiej instancji;
 - wskazanie na nieprawidłową wykładnię art. 948 i 961 KC, polegającą na przyjęciu, że zachodzi między tymi normami stosunek *lex generalis* – *lex specialis*.